

Beleids- begroting

2025 - 2028

Gemeente
Hengelo

www.hengelo.nl

6.1 Lokale heffingen

De lokale heffingen zijn een belangrijke bron van inkomsten voor de gemeente. Met deze inkomsten kan de gemeente een deel van haar taken uitvoeren. De lokale lasten worden vooral door burgers maar ook door bedrijven bijeen gebracht. Vóór de invoering of wijziging van een lokale heffing stelt de gemeenteraad een verordening vast waarin de heffingen en de erbij behorende tarieven zijn opgenomen.

Gemeenten zijn beperkt in de soorten belastingen die ze mogen heffen. Alleen de heffingen en belastingen die in de Gemeentewet zijn genoemd, zijn toegestaan.

De lokale heffingen bestaan uit gemeentelijke belastingen, rechten en retributies. Gemeentelijke belastingen kunnen worden onderscheiden in heffingen waarvan de besteding ongebonden is en heffingen waarvan de besteding gebonden is. Naast belastingen die gelden voor alle inwoners, zijn er rechten en leges voor individuele dienstverlening aan inwoners.

De gemeente is vrij in de besteding van de opbrengst van de ongebonden heffingen (algemene belastingen). Ongebonden lokale heffingen, zoals de onroerende zaakbelastingen (OZB) en parkeerbelasting, rekenen we tot de algemene dekkingsmiddelen, omdat zij niet bepaald worden door lasten van specifieke gemeentelijke dienstverlening in een inhoudelijk begrotingsprogramma.

Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, zijn wél onderdeel van een van de inhoudelijke begrotingsprogramma's. De bedoeling van de gebonden heffingen is dat ze voldoende opbrengen om de kosten te dekken van de gemeentelijke dienst waarvoor ze geheven worden. Op begrotingsbasis mag de heffing de gemeentelijke lasten niet overschrijden.

Rechten en retributies zijn vergoedingen voor diensten die de gemeente verzorgt voor een individuele aanvrager van een dienst. De kosten van de gemeentelijke dienstverlening worden doorberekend in deze rechten en retributies. Bij leges geldt, dat de kostendekkendheid niet per dienst hoeft te gelden, maar per groep van gelijksoortige diensten. Het beleid is gericht op een rechtvaardige verdeling van kosten; de aanvrager betaalt.

Volgens artikel 10 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient de paragraaf lokale heffingen tenminste te bevatten:

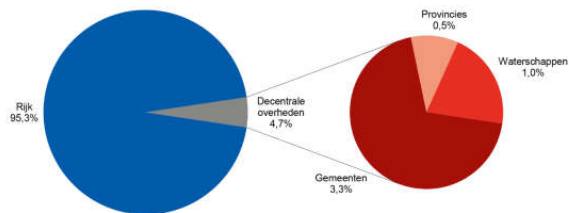
1. de geraamde inkomsten (6.1.1);
2. het beleid ten aanzien van de lokale heffingen (6.1.2);
3. een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de daarmee samenhangende geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd (6.1.3);
4. een aanduiding van de lokale lastendruk (6.1.4);
5. een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid (6.1.5).

Deze paragraaf Lokale Heffingen beschrijft de diverse gemeentelijke heffingen en de gevolgen daarvan voor de inwoners van de gemeente Hengelo.

6.1.1 Geraamde inkomsten

Belasting- en premieopbrengst naar overheidslaag

Overheden leggen belastingen op aan inwoners. Onderstaande afbeelding geeft weer dat gemeenten 3,3% van de totale overheidsheffingen veroorzaken.

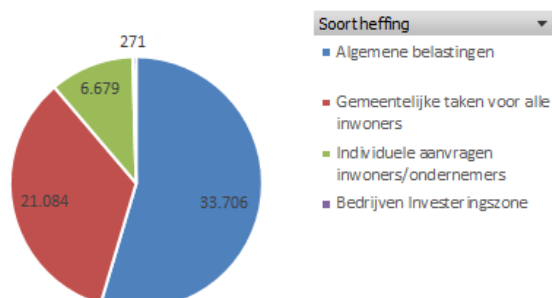

bron: Coelo 2024

De volgende heffingsbedragen zijn opgenomen in deze begroting.

Heffing	Begroot 2023	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Ongebonden heffingen	30.103	30.085	32.811	33.706
OZB eigenaren woning	12.540	12.634	13.900	14.458
OZB eigenaren niet-woning	8.792	8.833	9.649	9.891
OZB gebruikers niet-woning	5.824	5.960	6.342	6.479
Parkeerbelasting	1.891	1.453	1.819	1.902
Hondenbelasting	565	578	565	429
Precariobelasting	337	355	368	375
Toeristenbelasting	154	272	168	172
Gebonden heffingen	25.192	25.200	26.991	28.034
Rioolheffing	10.859	11.296	11.070	11.806
Afvalstoffenheffing	9.273	9.072	9.218	9.278
Leges omgevingsvergunning	2.047	1.956	2.245	2.425
Leges burgerzaken (incl. rijksleges)	1.035	1.183	2.391	2.441
Begraafrechten	563	598	618	631
Havengelden	497	354	451	461
Naheffingsaanslagen parkeren	217	198	300	280
Bedrijven investeringszone (BIZ)	269	182	266	271
Marktgeden	163	130	138	140
Rioolaansluitrecht	100	82	109	111
Leges APV	72	52	79	83
Leges vergunningen kabels en leidingen	57	71	63	64
Leges Kinderopvang	23	5	25	25
Leges vergunningen gehandicaptenparkeren	17	21	18	18
Totaal heffing	55.295	55.285	59.802	61.740

Verdeling heffingen naar soort heffing (2025)

Toelichting: de waarde 271 staat voor het groene label in de legenda.

6.1.2 Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Beleidskaders

Het beleid voor de lokale heffingen is opgenomen in:

- landelijke wet- en regelgeving;
- de diverse belastingverordeningen en -regelingen.

Beleidsontwikkelingen

Heffingen en de financiële uitdagingen van gemeenten

Nu compensatie van het Rijk van de kortingen op het gemeentefonds niet meer waarschijnlijk is gaan we onderzoeken wat de mogelijkheden voor compensatie kunnen zijn. Het zonder meer verhogen van heffingen is daarbij niet het uitgangspunt. We onderzoeken of er mogelijkheden zijn om de kostendekkendheid te verhogen. We kijken naar de systematiek van kostendekkendheid en we houden de argumenten om bewust laag te tarifieren opnieuw tegen het licht. In de aanloop naar de Zomernota 2025-2029 zullen we hierop inzetten. De gemeenteraad zal tijdig worden meegenomen.

Hervorming lokaal belastinggebied

Vorige kabinetten hadden al vanaf 2015 een belastingherziening in de planning staan, waarbij het lokaal belastinggebied ruimer zou worden. Gemeenten zouden een grotere beleidsvrijheid krijgen om eigen belastingen te innen. De plannen van het huidige kabinet ademen eerder beperking van lokale belastingen, dan uitbreiding van het belastinggebied. De kans, dat de hervorming nog tot stand komt is kleiner geworden.

Hoofdlijnenakkoord 2024-2028

In het hoofdlijnenakkoord, zoals deze door de verschillende formerende partijen is gepresenteerd in mei 2024, zijn ook een aantal maatregelen opgenomen die betrekking hebben op lokale belastingen. De standpunten zijn nog niet in wetgeving uitgewerkt.

Maximering OZB

De formerende partijen hebben beogen de OZB te maximeren. Dit willen ze gaan doen in overleg met de gemeenten. Er is nog niet concreet aangegeven hoe deze maximering wordt vormgegeven. Dit betekent een inperking van de gemeentelijke autonomie om tarieven vast te stellen.

Verlaging aanmanings- en incassokosten

In het akkoord is opgenomen dat er een recht komt op vergissen. Een enkele fout kan niet langer een inwoner diep in de problemen duwen. Aanmaningskosten- en incassokosten van de overheid zouden fors omlaag gaan.

Waterzorgheffing

Wateroverlast en verdroging vragen steeds meer maatregelen in de publieke ruimte, waarvan iedereen profiteert. Denk aan het onderhoud van bermen en slootkanten om overtollig water af te voeren, zodat er over een droge weg

kan worden gereden. Niet alleen de gebruikers van percelen die aangesloten zijn op het buizenstelsel dat we riolering noemen profiteren. Daarom dekt de huidige inrichting van de modelverordening riolering niet meer de lading. Meer percelen kunnen in de heffing worden betrokken.

De VNG heeft hiervoor een nieuwe modelverordening Riool- en Waterzorgheffing opgesteld. Bij invoering is een zorgvuldige communicatie en belangenafweging naar nieuwe belastingplichtigen van belang. Bijvoorbeeld cultuurgronden en natuurterreinen dragen nu veelal nog niet bij in de kosten van de gemeentelijke watertaken. We gaan deze actualiteit inbedden in onze verordening.

Nieuw toegangsbeleid binnenstad

Er is een nieuw toegangsbeleid ontwikkeld voor de binnenstad. Inzet is om het aantal verkeersbewegingen te verminderen en daardoor de veiligheid voor wandelaars en fietsers te verhogen. Onderdeel van dit beleid is een vergunningensysteem. Voor aanvragen om buiten de venstertijden toegang te mogen hebben tot de binnenstad wordt een tarief gevraagd. We kennen een structurele ontheffing en een incidentele ontheffing. Deze tarieven zijn gebaseerd op de aan de aanvrager toerekenbare kosten van toegangsbeheer van de binnenstad.

Ontwikkeling tarieven

De tarieven voor de riool- en afvalstoffenheffingen worden geraamd op basis van het uitgangspunt dat wordt gestreefd naar (nagenoeg) volledige kostendekking.

De voor 2025 geldende tarieven voor de overige belastingen en rechten stijgen met een inflatiecorrectie van 2,1 %, uiteraard met uitzondering van die tarieven, die het Rijk heeft vastgesteld of gemaximeerd. De overige uitzonderingen worden toegelicht in het voorstel tot vaststelling van de Verordeningen 2025 (zaaknummer 3802040).

6.1.3 Overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen

De gemeentelijke belastingen en retributies die in 2025 in Hengelo worden geheven zijn:

Ongebonden belastingen	Gebonden belastingen
Onroerende- zaakbelastingen	Afvalstoffenheffing
Parkeerbelastingen	Rioolheffing
Hondenbelasting	Begraafrechten
Precariobelasting	Havengelden
Toeristenbelasting	Bijdrage Bedrijven Investerings Zone
	Marktgelden
	Rioolaansluitrecht
	APV
	Kinderopvang
	Naheffingsaanslagen parkeren
	Vergunningen kabels en leidingen
	Vergunningen gehandicaptenparkeren

Ongebonden belastingen

Onroerende-zaakbelastingen

Artikel 220 van de Gemeentewet geeft aan dat een gemeente onroerendezaakbelasting (OZB) kan heffen. De OZB is een algemene belasting. Er is geen relatie tussen de heffing en bepaalde taken van de gemeente, en de opbrengst is onderdeel van de algemene middelen. De OZB is een tijdstipbelasting. Dit betekent dat de situatie op een bepaald tijdstip, de peildatum, bepalend is voor de belastingplicht. Veranderingen in de loop van het jaar, bijvoorbeeld de verkoop van een huis, leiden pas op de eerstvolgende peildatum tot een wijziging in de aanslag. Belastingplichtig zijn eigenaren van woningen, eigenaren van niet-woningen en gebruikers van niet-woningen. Iemand die zowel eigenaar als gebruiker is van een niet-woning, betaalt beide belastingdelen. Voorbeelden van niet-woningen zijn bedrijfspanden en buurtcentra.

De grondslag voor de berekening van de OZB in 2025 is de WOZ-waarde van de onroerende zaak per 1 januari 2024. De WOZ-waarde wordt jaarlijks opnieuw bepaald. Het tarief van de OZB wordt uitgedrukt in een percentage van de WOZ-waarde. Er wordt een tarief voor eigenaren van woningen vastgesteld en tarieven voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen. De hoogte van het tarief leidt tot de opbrengst die in de begroting is vastgesteld. De werkwijze voor

de tariefsbepaling is als volgt. Eerst wordt de beoogde opbrengst van de OZB voor woningen vastgesteld. Vervolgens wordt op basis van de totale WOZ-waarde van alle woningen het OZB-tarief berekend. Dan volgt eenzelfde berekening voor de niet-woningen. De ontwikkeling van het OZB-tarief is dus, naast de ontwikkeling van de OZB-opbrengst, afhankelijk van de prijzen van de onroerende zaken op de peildatum. Als dit prijspeil is gestegen leidt dit tot een lager OZB-tarief. Andersom leidt een daling van de waarde van vastgoed tot een hoger tarief.

Bij de begrote opbrengst OZB is voor 2025 een inflatiecorrectie toegepast van 2,1%. Het tarief stijgt met dit percentage. De tariefstijging kan iets meer zijn als gevolg van hogere direct met de heffing verbonden lasten van GBTwente. In het tarief is een bedrag van € 273.000 opgenomen als vergoeding van de extra proceskosten. De totale opbrengst kan ook stijgen door toename van het aantal belastbare woningen en niet-woningen in de gemeente, de zogenaamde areaaluitbreiding.

Parkeerbelastingen

Artikel 225 van de Gemeentewet geeft aan dat gemeenten parkeerbelastingen mogen heffen, om het parkeren en het verkeer in de stad goed te organiseren. Er zijn twee zogenaamde 'parkeerbelastingen' :

- de belasting voor een bepaalde parkeerplaats voor een bepaalde periode, waarvoor parkeerautomaten zijn geplaatst;
- de belasting voor een parkeervergunning.

Met behulp van parkeerbelastingen kunnen gemeenten op een juiste en financieel verantwoorde wijze het parkeerbeleid organiseren. De opbrengst van het parkeren komt in de algemene middelen.

Naast parkeerbelastingen kennen we de naheffingsaanslagen parkeerbelasting. Deze behoren tot de gebonden belastingen en worden daar toegelicht.

Hondenbelasting

Op grond van artikel 226 van de Gemeentewet kan van de houder van een hond hondenbelasting worden geheven. De heffing is omstreden en wordt in steeds meer gemeenten afgeschaft. In 2024 heffen 35% van de gemeenten hondenbelasting. De hondenbelasting is een algemene belasting. Dat houdt in dat de raad vrij is in de bepaling van de opbrengst: er is geen verband met gemeentelijke kosten voor voorzieningen voor honden en het toezicht erop. De hondenbelasting is een vast bedrag per hond per jaar. Het tarief voor 1 hond is bepaald en stijgt bij elke volgende hond die meer wordt gehouden.

Motie gefaseerde afschaffing hondenbelasting

We geven uitvoering aan de motie door het gefaseerd afbouwen van de hondenbelasting met de intentie om de hondenbelasting volledig af te schaffen met inachtneming van de structurele dekking ervan. In 2025 is het eerste deel van de afschaffing (25%) gedekt binnen het begrotingsaldo.

Precariobelasting

Artikel 228 van de Gemeentewet geeft aan dat precariobelasting kan worden opgelegd. Precariobelasting moet worden betaald door inwoners of bedrijven die voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond hebben. Voorbeelden zijn: terrassen op openbaar terrein, uithangborden boven openbaar terrein en bouwmaterialen die op openbaar terrein geplaatst zijn.

Toeristenbelasting

Artikel 224 van de Gemeentewet geeft aan dat gemeenten toeristenbelasting kunnen heffen voor overnachtingen door mensen die géén inwoner van de gemeente zijn. Het gaat hierbij vaak om toeristen of werknemers die in hotels en op campings verblijven. Het hotel of de camping moet de toeristenbelasting betalen. Het hotel of de camping mag de belasting in rekening brengen aan de overnachter. Het doel van toeristenbelasting is, dat mensen die gebruik maken van de voorzieningen in de stad, maar geen inwoner zijn, mee betalen aan de voorzieningen in de gemeente.

Gebonden belastingen

Mate van kostendekking van de gebonden belastingen

Per heffing wordt in onderstaande overzichten de mate van kostendekking weergegeven. De kostendekking volgens de begroting mag ten hoogste 100% bedragen. Deze dekking geldt per heffingssoort als het gaat om de collectieve diensten zoals afval en riolering. In de legesverordening worden zeer veel tarieven bepaald. Hier geldt dat kostendekkendheid niet per heffing, maar per hoofdstuk in de verordening bepaald mag worden. Een afzonderlijke

heffing mag meer of minder kostendekkend zijn dan 100%, als dit gecompenseerd wordt met andere heffingen in de groep van soortelijke heffingen.

Overhead en compensabele BTW mogen worden toegerekend als lasten.

Afvalstoffenheffing

De wettelijke basis voor het heffen van afvalstoffenheffing is hoofdstuk 10 van de Wet Milieubeheer. Deze wet blijft in 2024 voor het onderdeel afvalstoffen van kracht naast de Omgevingswet. Op basis van de wet heeft de gemeente de wettelijke taak om afvalstoffen van particuliere huishoudens in te zamelen. De inzameling en verwerking gebeurt in samenwerking met verbonden partijen. Zo is de inzameling opgedragen aan Twente Milieu, en de afvalverwerking aan Twence. De kosten van de inzameling en verwerking worden betaald uit de afvalstoffenheffing. De afvalbegroting is (nagenoeg) kostendekkend; er wordt geen winst beoogd.

De kosten bestaan vooral uit het daadwerkelijk inzamelen en verwerken van het huishoudelijke afval. Ook het scheiden van afval en het recyclen ervan valt hieronder.

Huishoudens betalen jaarlijks een vast bedrag afvalstoffenheffing, ook als zij geen afval voor inzameling aanbieden. De heffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel waar de gemeente de inzamelverplichting nakomt. De gebruiker betaalt daarnaast variabele bedragen voor het daadwerkelijk aanbieden van afval. De tarieven zijn per afvalsoort en lediging bepaald. Het te betalen bedrag hangt af van de soort aangeboden afval en het aantal aanbiedingen.

Pilot serviceverhogende maatregelen milieupark

Bij de behandeling van de Begroting 2024-2027 heeft de gemeenteraad met Motie D08 besloten tot een pilot serviceverhogende maatregelen op het milieupark aan de Wegtersweg. Deze pilot is incidenteel in de begroting 2024 opgenomen. De evaluatie van de pilot moet nog plaatsvinden. We komen hierop in de Zomernota 2025-2029 terug.

Tarieven 2025

Voor een sluitende afvalbegroting is in 2025 circa € 9,2 miljoen aan opbrengsten afvalstoffenheffing noodzakelijk. Bruto heffen we € 9,3 miljoen, omdat we rekening houden met € 100.000 oninbare vorderingen. Het vaste tarief wordt verhoogd van € 194,52 in 2024 naar € 197,28 in 2025.

Dit betekent een stijging van het vaste tarief van € 2,76. Bij een gemiddeld huishouden met een aanbiedgedrag van 9 keer de groene container (140L), 23 aanbiedingen op de ondergrondse container en het vastrecht leidt dit tot een woonlast van (€ 10,80 + € 31,20 + € 197,28) € 237,98.

		lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
7.3	Afval	10.102	266	1.448	11.816	9.278	2.794	12.072
6.3	Inkomensregelingen				-	-500		-500
	Totaal	10.102	266	1.448	11.816	8.778	2.794	11.572
	% Kostendekking							97,9%

Rioolheffing

De wettelijke basis voor het heffen van rioolheffing ligt in artikel 228a van de Gemeentewet. In de rioolheffing worden kosten doorgerekend die verbonden zijn aan het in stand houden van het gemeentelijk rioleringsstelsel, grondwater en waterlopen. De rioolheffing is een bestemmingsheffing (de bestemming is bekostiging van riool- en watertaken). Er staan geen individuele prestaties, maar prestaties van de gemeente voor alle inwoners tegenover. De kosten die hiervoor worden gemaakt, worden met de rioolheffing verhaald op de gebruikers van woningen en niet-woningen. De gemeente Hengelo hanteert één rioolheffing voor alle watertaken met een tarief tot 500m3 waterverbruik en een tarief boven de 500m3.

Inwoners betalen voor het lozen van water in het rioolsysteem. Alle kosten van instandhouding van het rioleringsstelsel en de watertaken worden, na aftrek van overige baten, door de inwoners betaald. Tot 1 januari 2024 gold het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP). Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1-1-2024 verviel de verplichting om een rioleringsplan te hebben. In de toelichting van de Omgevingswet is aangegeven dat het verstandig is desondanks een rioleringsprogramma op te stellen. Het rioleringsplan is een effectief planinstrument om de rioleringszorg te borgen en activiteiten af te stemmen. Verder vormt het plan nog steeds een goede onderbouwing voor de rioolheffing. Als onderdeel van de begroting is het voor de gemeente wettelijk verplicht om deze heffing te onderbouwen.

In de vorige paragraaf is al een opmerking gemaakt over mogelijkheden om de verordening te actualiseren aan het bredere perspectief dat ontstaan is door toevoeging van watertaken.

Het nieuwe PWR 2023-2027 is in oktober 2023 vastgesteld. De gekozen variant ging uit van een stijging van het tarief van de rioolheffingen in 2024 van 3,9%. Voor 2025 (en volgende jaren) stijgt het tarief met 1%. Daarnaast wordt 2,3% inflatie doorgerekend, waardoor het tarief 2025 in totaal met 3,3% (€ 8,76) stijgt.

		lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
7.2	Rioolheffing	9.308	331	1.386	11.025	11.806	83	11.889
6.3	Inkomensregelingen				-	-864		-864
	Totaal	9.308	331	1.386	11.025	10.942	83	11.025
	% Kostendeckking							100,0%

Begraafrechten

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een vergoeding gegeven voor het gebruik van de begraafplaatsen en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaatsen. De heffing wordt gegeven naar de maatstaven en de tarieven zoals die in de Verordening begraafrechten zijn opgenomen. De tarieven worden jaarlijks verhoogd met de inflatiecorrectie.

		lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	949	1		950	631		631
6.3	Inkomensregelingen				-	-3		-3
	Totaal	949	1	-	950	628	-	628
	% Kostendeckking							66,1%

Havengeld

Onder de naam havengeld wordt op grond van artikel 229 Gemeentewet een recht gegeven. De gebruiker betaalt voor het gebruik van de haven en voor de diensten die daarmee worden verleend. In 2021 is de maatstaf voor heffing omgezet van laadvolume/m³ waterverplaatsing naar aantallen containers en gewicht voor bulkgoederen. Vanaf het begin zijn er veel bezwaren geuit tegen deze wijziging. De gezamenlijke Twentse havens hebben inmiddels besloten weer terug te gaan naar laadvolume als maatstaf van heffing.

		lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
2.4	Economische havens en waterwegen	745	221		966	461	245	706
	Totaal	745	221	-	966	461	245	706
	% Kostendeckking							73,1%

Bijdrage Bedrijven Investerings Zones (BIZ)

De Wet Bedrijven investeringszones geeft aan dat een bijdrage Bedrijven Investerings Zones kan worden opgelegd. Met deze bijdrage kunnen bedrijven in een bepaald gebied binnen de gemeente worden verplicht om voor een periode van maximaal vijf jaar een financiële bijdrage te leveren. Deze bijdrage wordt gebruikt om investeringen te betalen op het gebied van bijvoorbeeld leefbaarheid, veiligheid, of ruimtelijke kwaliteit. Bij de uitvoering wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de Wet WOZ en de OZB. De doelgroep bestaat uit gebruikers van niet-woningen in het centrum van Hengelo. De huidige BIZ-periode is gestart in 2021 en loopt 5 jaren.

		lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
3.3	Bedrijven investerings zone	282			282	271		271
	Totaal	282	-	-	282	271	-	271
	% Kostendeckking							96,1%

Marktgeden

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet kan de gemeente een recht heffen voor het ter beschikking stellen van een standplaats op de markt. Belastingplichtig is degene aan wie de standplaats beschikbaar is gesteld. Tot en

met 2023 was ook energieverbruik inbegrepen in het marktgeld, omdat het concrete verbruik per standplaats niet kon worden gemeten. Met de vernieuwing van het marktplein zijn nieuwe meters voor stroomverbruik geplaatst. Het werkelijke verbruik per marktstandplaats kan nu in rekening gebracht worden. Daarom is met ingang van 2024 het energieverbruik niet langer opgenomen in het markttarief.

Markt	lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	202	72	9	283	140		140
Totaal	202	72	9	283	140	-	140
% Kostendeckking							49,5%

Naheffingsaanslagen parkeren

De Gemeentewet geeft in artikel 234, lid 3 en 4, richtlijnen omtrent het opleggen van een naheffingsaanslag. Hier kunnen zowel de parkeerbelasting voor één uur, als kosten in rekening gebracht worden. Daarmee heeft de naheffingsaanslag een belastingkenmerk en een gebonden heffingskenmerk, namelijk de vergoeding van gemaakte kosten. We nemen daarom de naheffingsaanslag op als gebonden heffing. Deze gemaakte kosten moeten op de naheffingsaanslag vermeld worden.

Naheffingsaanslagen parkeren	lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
1.2 Openbare orde en veiligheid	414	146		560			-
0.63 Parkeerheffingen				-	280		280
Totaal	414	146	-	560	280	-	280
% Kostendeckking							50,0%

Rioolaansluitrecht

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet kan de gemeente een rioolaansluitrecht heffen. Hiermee worden kosten doorberekend die verbonden zijn aan het maken van een verbinding tussen het hoofdriool en een nog niet aangesloten perceel. Omdat de aansluiting een individueel toerekenbare prestatie is, is deze uit de (collectieve) rioolheffing genomen en wordt deze apart opgelegd aan de eigenaar van het aan te sluiten pand.

Rioolaansluitrecht	lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
7.2 Riolering	94		17	111	111		111
Totaal	94	-	17	111	111	-	111
% Kostendeckking							100,0%

Leges en rechten

De mogelijkheid tot het heffen van leges is geregeld in artikel 229, lid 1, b van de Gemeentewet. De gemeente levert op aanvraag van individuele inwoners verschillende diensten. Door het heffen van leges betaalt de burger die de dienst afneemt, voor deze diensten. Voorbeelden zijn het verstrekken van een paspoort of het verlenen van een vergunning. De heffingsmaatstaf is steeds verschillend en wordt vermeld in de tarieventabel die hoort bij de legesverordening.

Kostendekkendheid

De leges zijn in de tarieventabel van de legesverordening ingedeeld in drie hoofdstukken (voorheen titels):

- hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening;
- hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet;
- hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijn.

Vooraf hoofdstuk 2 van de tarieventabel is gewijzigd. Dit als gevolg van de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024. De wijzigingen zijn zo omvangrijk, dat we hebben besloten om de toerekenbare lasten opnieuw te bepalen en de tarieven opnieuw op te bouwen. Hiervoor is een extern onderzoeker benaderd met kennis van zowel lokale heffingen alsmede de Omgevingswet.

Op grond van artikel 229b van de Gemeentewet mag de Legesverordening als geheel maximaal kostendekkend zijn. Niet elk product zal afzonderlijk op kostendekkendheid worden beoordeeld, omdat dit onredelijk veel administratieve inspanning zou vergen. De kostendekkendheid wordt beoordeeld per samenhangende groep van diensten (een

hoofdstuk in de verordening). Dit betekent dat, binnen één hoofdstuk, een laag tarief op de ene dienst mag worden goedge maakt door een hoog tarief op een andere dienst. Daarnaast kan bij de tariefstelling uitdrukking worden gegeven aan het profijtbegin sel: wie voordeel geniet, betaalt.

Voor een aantal tarieven binnen hoofdstuk 1 geldt dat deze door het Rijk zijn gemaximeerd: paspoorten, rijbewijzen, kansspelen en wet bescherming persoonsgegevens.

Leges		lasten taakveld	overhead	BTW	totale lasten	heffing	overige baten	totale baten
Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening								
0.2	Burgerzaken	1.110	1.068	11	2.189	2.441	-1.074	1.367
Totaal		1.110	1.068	11	2.189	2.441	-1.074	1.367
% Kostendeckking								62,4%
Hoofdstuk 2 Omgevingsvergunning								
8.3	Wonen en bouwen	1.918	1.258	35	3.211	2.425	36	2.461
Totaal		1.918	1.258	35	3.211	2.425	36	2.461
% Kostendeckking								76,6%
Hoofdstuk 3 Dienstverlening Europese dienstenrichtlijn								
1.2	Openbare orde en veiligheid	650	542		1.192	83		83
Totaal		650	542	-	1.192	83	-	83
% Kostendeckking								7,0%

6.1.4 Aanduiding van de lokale lastendruk

De lokale lastendruk omvat alle heffingen. We zijn in Nederland gewend om de lokale lastendruk te vergelijken door uit te gaan van de meest relevante heffingen: onroerende-zaakbelastingen, afvalstoffen- en rioolheffing. Het zijn belastingen en tarieven die ieder huishouden in een gemeente jaarlijks opgelegd krijgt.

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) publiceert jaarlijks de Atlas van lokale lasten. Men vergelijkt daarin per gemeente de woonlasten van een woning met een voor die gemeente gemiddelde waarde.

De tariefsaanpassingen voor de OZB, afval- en rioolheffing leiden voor een gemiddeld gezin (met eigen woning) tot de volgende woonlastenontwikkeling:

Soort heffing	2021	2022	2023	2024	2025
OZB Eigenaar	292,60	305,25	319,90	348,36	355,68
Afvalstoffenheffing (meerpersoons)	221,40	222,06	236,84	236,52	237,98
Rioolheffing	244,32	252,84	257,88	267,96	276,72
Totaal woonlasten	758,32	780,15	814,62	852,84	870,38
Eigenaar	5,7%	2,9%	4,4%	4,7%	2,1%
Huurder	8,0%	2,0%	4,2%	2,0%	2,0%

In voorgaande tabel is de afvalstoffenheffing 2025 gebaseerd op de kosten van de meest voorkomende afvalcombinatie: vast tarief, restafval storten in de ondergrondse afvalcontainer en groen in een 140 liter minicontainer.

Dit cijferbeeld wijkt af van de tarieven die Coelo in de tabellen hierna hanteert. Coelo gaat voor diftar-gemeenten uit van kilo's afval per inwoner conform CBS. CBS rapporteert met 2 jaren vertraging, wat in de huidige tendens van afvalvermindering ons afvalgedrag niet goed weergeeft.

In Nederland bedragen aandelen ozb-riool-afval in de woonlasten 38%-23%-39% (Coelo 2024, blz. 24). In Hengelo 41%-32%-27% (begroting 2025).

In onderstaande tabellen zijn de Coelo-cijfers 2024 opgenomen.

De gemeente met de laagste lasten krijgt rangorde 1, de hoogste lasten rangorde 14.

Woonlasten één- en meerpersoonshuishoudens met eigen woning

	Eenpersoonshuishouden		Meerpersoonshuishouden	
	eigenaar 2024	rangorde	eigenaar 2024	rangorde
Almelo	€ 996	10	€ 1.041	10
Borne	€ 1.021	11	€ 1.050	11
Dinkelland	€ 903	2	€ 931	2
Enschede	€ 986	8	€ 1.013	9
Haaksbergen	€ 1.095	14	€ 1.095	13
Hellendoorn	€ 989	9	€ 989	8
Hengelo	€ 935	5	€ 972	6
Hof van Twente	€ 1.024	12	€ 1.055	12
Losser	€ 1.083	13	€ 1.114	14
Oldenzaal	€ 908	3	€ 945	3
Rijssen-Holten	€ 645	1	€ 675	1
Tubbergen	€ 929	4	€ 954	4
Twenterand	€ 936	6	€ 977	7
Wierden	€ 940	7	€ 968	5
Overijssel	€ 903		€ 934	
Nederland	€ 911 ¹		€ 994 ²	

1 bronvermelding COELO 2024 pp 96

2 bronvermelding COELO 2024 pp 13

Woonlasten één- en meerpersoonshuishoudens met huurwoning (riool- en afvalstoffenheffing)

	Eenpersoonshuishouden		Meerpersoonshuishouden	
	huurder 2024	rangorde	huurder 2024	rangorde
Almelo	€ 444	7	€ 490	7
Borne	€ 409	4	€ 438	4
Dinkelland	€ 440	6	€ 468	5
Enschede	€ 572	13	€ 599	13
Haaksbergen	€ 609	14	€ 604	14
Hellendoorn	€ 530	10	€ 530	9
Hengelo	€ 499	9	€ 536	10
Hof van Twente	€ 559	12	€ 591	12
Losser	€ 249	1	€ 280	1
Oldenzaal	€ 476	8	€ 513	8
Rijssen-Holten	€ 299	3	€ 329	3
Tubbergen	€ 267	2	€ 292	2
Twenterand	€ 435	5	€ 476	6
Wierden	€ 539	11	€ 567	11
Overijssel	€ 433		€ 464	
Nederland	€ 362 ¹		€ 457 ²	

1 bronvermelding COELO 2024 pp 107

2 bronvermelding COELO 2023 pp 113

Elke gemeente heeft een andere opbouw van tarieven. De basisgegevens hiervoor zijn niet te herleiden in de openbare cijfers. Daarom kunnen we niet vergelijken op de onderdelen OZB, afval en riolering afzonderlijk.

6.1.5 Beschrijving kwijtscheldingsbeleid

De gemeente moet bij het vaststellen van kwijtschelding landelijke regels toepassen. De regels zijn opgenomen in de Leidraad Invordering en zijn gebaseerd op normen voor inkomen en vermogen, die het ministerie van SZW 2 maal per jaar vaststelt. Inwoners die kwijtschelding aanvragen worden getoetst op de inkomensnorm en de vermogensnorm.

Gemeenten kunnen ruimhartiger kwijtschelden dan de Leidraad aangeeft. Gemeente Hengelo hanteert hiervoor volgende uitgangspunten:

- bij de normkosten van bestaan wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm (Leidraad 90%);
- Voor de OZB, onderhoudsrecht begraven, rioolheffing en voor het vast recht bij de afvalstoffenheffing is kwijtschelding mogelijk, waardoor minima deze gemeentelijke woonlasten niet hoeven te betalen;
- voor extra containers wordt geen kwijtschelding afvalstoffenheffing verleend evenals voor rioolheffing bij een grondslag > 500m³;
- ondernemers zijn voor de privébelastingen gelijk gesteld met particulieren;
- kosten voor kinderopvang worden in aanmerking genomen als uitgaven bij de berekening van de betalingscapaciteit;
- bij de normkosten van bestaan voor AOW'ers wordt uitgegaan van 100% van de netto AOW-norm.

Voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen in het kader van het minimabeleid wordt voor 2025 uitgegaan van een totaalbedrag van € 1.369.000 Dit bedrag is als volgt onder te verdelen naar de soorten heffing:

Kwijtschelding per heffing	Begroet 2025
Rioolheffing	864.000
Afvalinzameling	500.000
OZB	2.000
Begraafrechten	3.000
Totaal kwijtschelding	1.369.000